

2023/2831

15.12.2023

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2023/2831

af 13. december 2023

om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 4,

under henvisning til Rådets forordning (EU) 2015/1588 af 13. juli 2015 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte ⁽¹⁾, særlig artikel 2, stk. 1,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Statslig finansiering, som opfylder kriterierne i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, udgør statsstøtte og skal anmeldes til Kommissionen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3. I medfør af traktatens artikel 109 kan Rådet imidlertid bestemme, at visse former for støtte er fritaget for denne anmeldelsespligt. I henhold til traktatens artikel 108, stk. 4, kan Kommissionen vedtage forordninger vedrørende disse former for statsstøtte. I forordning (EU) 2015/1588 og i overensstemmelse med traktatens artikel 109 besluttede Rådet, at de minimis-støtte (dvs. støtte, der ydes til den samme virksomhed over en bestemt periode, og som ikke overstiger et vist nærmere fastsat beløb) udgør en sådan form for støtte. De minimis-støtte anses således for ikke at opfylde alle kriterierne i traktatens artikel 107, stk. 1, og er derfor ikke omfattet af anmeldelsespligten.
- (2) Kommissionen har i adskillige afgørelser præciseret begrebet støtte som omhandlet i traktatens artikel 107, stk. 1. Kommissionen har også bekendtgjort, hvordan den forholder sig til et de minimis-loft, under hvilket traktatens artikel 107, stk. 1, kan anses for ikke at finde anvendelse. Det gjorde den første gang i meddelelsen om de minimis-støtteordninger ⁽²⁾ og efterfølgende i Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 ⁽³⁾, (EF) nr. 1998/2006 ⁽⁴⁾ og (EU) nr. 1407/2013 ⁽⁵⁾. Denne forordning erstatter forordning (EU) nr. 1407/2013, når den udløber.
- (3) I lyset af erfaringerne med anvendelsen af forordning (EU) nr. 1407/2013 bør loftet for den de minimis-støtte, som en enkelt virksomhed kan modtage pr. medlemsstat i en given periode på 3 år, hæves til 300 000 EUR. Dette loft tager hensyn til inflationen siden ikrafttrædelsen af forordning (EU) nr. 1407/2013 og den forventede udvikling i nærværende forordnings gyldighedsperiode. Loftet er nødvendigt for at sikre, at enhver foranstaltning, der falder ind under nærværende forordning, kan anses for ikke at påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og ikke at fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene.
- (4) Ved anvendelsen af traktatens konkurrenceregler forstås ved en virksomhed enhver enhed, det være sig en fysisk eller juridisk person, som udfører økonomisk virksomhed, uanset enhedens retlige status og finansieringsmåde ⁽⁶⁾. EU-Domstolen har præciseret, at en enhed, der » ejer kontrollerende aktieposter i en virksomhed«, og som »reelt

⁽¹⁾ EUT L 248 af 24.9.2015, s. 1.

⁽²⁾ Meddelelse fra Kommissionen om de minimis-støtteordninger (EFT C 68 af 6.3.1996, s. 9).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30).

⁽⁴⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (EFT L 379 af 28.12.2006, s. 5).

⁽⁵⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1407/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte (EUT L 352 af 24.12.2013, s. 1).

⁽⁶⁾ Domstolens dom af 10. januar 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze mod Cassa di Risparmio di Firenze m.fl., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, præmis 107.

udøver denne kontrol ved at være direkte eller indirekte involveret i ledelsen deraf», skal anses for at deltage i sidstnævntes økonomiske aktivitet. Derfor skal enheden selv kvalificeres som en virksomhed efter traktatens artikel 107, stk. 1 ⁽⁷⁾. EU-Domstolen har fastslået, at alle enheder, som kontrolleres af samme enhed (de jure eller de facto), skal betragtes som en enkelt virksomhed ⁽⁸⁾.

- (5) Af hensyn til retssikkerheden og for at mindske den administrative byrde bør denne forordning indeholde en klar og udtømmende liste med kriterier for, hvornår to eller flere virksomheder i den samme medlemsstat bør betragtes som en enkelt virksomhed. Kommissionen har ud fra de veletablerede kriterier for definitionen af »tilknyttede virksomheder« i definitionen af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i Kommissionens henstilling 2003/361/EF ⁽⁹⁾ og bilag I til Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 ⁽¹⁰⁾ udvalgt de kriterier, der er relevante i forbindelse med nærværende forordning. Kriterierne bør i lyset af denne forordnings anvendelsesområde anvendes på både SMV'er og store virksomheder og bør sikre, at en gruppe af tilknyttede virksomheder betragtes som en enkelt virksomhed i forbindelse med anvendelsen af de minimis-reglen. Virksomheder, der ikke har nogen forbindelse til hinanden, ud over at de hver især har en direkte forbindelse til det eller de samme offentlige organer, betragtes imidlertid ikke som knyttede til hinanden. Der bør således tages hensyn til de særlige omstændigheder, der gælder for virksomheder, som kontrolleres af det eller de samme offentlige organer, men som kan have selvstændig beslutningsbeføjelse.
- (6) På grund af de særlige regler, der gælder for primærproduktion (navnlig primærproduktion af landbrugsprodukter og primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter) og risikoen for, at støttebeløb, der ligger under loftet i denne forordning, alligevel vil kunne opfylde kriterierne i traktatens artikel 107, stk. 1, bør denne forordning ikke finde anvendelse på disse sektorer.
- (7) I betragtning af lighederne mellem forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter og ikke-landbrugsprodukter bør denne forordning finde anvendelse på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, når visse betingelser er opfyldt. Aktiviteter på bedriften, som er nødvendige for at forberede et produkt til det første salg (f.eks. høst og tærskning af korn eller forpakning af æg) eller det første salg til forhandlere eller forarbejdningsvirksomheder, bør ikke betragtes som forarbejdning eller afsætning i denne forbindelse, og denne forordning bør derfor ikke gælde for sådanne aktiviteter.
- (8) På samme måde og i betragtning af typen af aktiviteter inden for forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter og lighederne mellem disse aktiviteter og andre forarbejdnings- og afsætningsaktiviteter bør denne forordning finde anvendelse på virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter, på visse betingelser. Hverken aktiviteter på bedriften, som er nødvendige for at forberede et dyr eller en plante til det første salg (herunder udskæring, filetering eller nedfrysning), eller det første salg til forhandlere eller forarbejdningsvirksomheder bør i denne henseende betragtes som forarbejdning eller afsætning, og denne forordning bør derfor ikke gælde for disse aktiviteter.
- (9) EU-Domstolen har fastslået, at når Unionen ved lovgivning har indført en fælles markedsordning i en given landbrugssektor, har medlemsstaterne pligt til ikke at gøre undtagelser fra ordningen eller i øvrigt tilsidesætte den ⁽¹¹⁾. Denne forordning bør derfor ikke gælde for støttebeløb, hvis størrelse fastsættes på grundlag af prisen for eller mængden af produkter, der indkøbes eller afsættes i landbrugssektoren. Den bør heller ikke finde anvendelse på støtte, der er betinget af, at støtten deles med primærlandbrugsproducenter. Disse principper gælder også for fiskeri- og akvakultursektoren.

⁽⁷⁾ Ibid., præmis 112 og 113.

⁽⁸⁾ Domstolens dom af 13. juni 2002, Nederlandene mod Kommissionen, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

⁽⁹⁾ Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

⁽¹⁰⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1).

⁽¹¹⁾ Domstolens dom af 12. december 2002, Frankrig mod Kommissionen, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, præmis 31.

- (10) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på eksportstøtte eller støtte, der er betinget af at der anvendes indenlandske varer eller tjenester frem for importerede. Den bør navnlig ikke gælde for støtte til finansiering af etablering og drift af distributionsnet i andre medlemsstater eller i tredjelande. EU-Domstolen har fastslået, at forordning (EF) nr. 1998/2006 »udelukker ikke enhver støtte, der kan have indvirkning på eksporten, men kun den støtte, der gennem den måde, hvorpå den er udformet, har som direkte formål at støtte salg til en anden medlemsstat«, og at »en støtte til en investering, forudsat at den ikke under den ene eller den anden form i princippet og med hensyn til størrelsen fastsættes ved mængden af eksportvarer, ikke udgør »støtte til aktiviteter, der er knyttet til eksport« som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra d), i forordning (EF) nr. 1998/2006 og således ikke omfattes af denne bestemmelses anvendelsesområde, selv ikke såfremt de herved støttede investeringer fremmer udvikling af produkter, der er bestemt til eksport«⁽¹²⁾. Støtte til dækning af udgifter til deltagelse i varemesser eller til dækning af udgifter til undersøgelser eller konsulentbistand, der er nødvendige for at lancere et nyt eller et eksisterende produkt på et nyt marked i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, betragtes generelt ikke som eksportstøtte.
- (11) Den periode på tre år, der skal tages i betragtning ved anvendelsen af denne forordning, bør være glidende. For hver ny de minimis-støtte skal der således tages hensyn til den samlede de minimis-støtte, der er ydet i de foregående tre år.
- (12) Hvis en virksomhed er aktiv inden for en af de sektorer, der er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde, og også er aktiv inden for andre sektorer eller har andre aktiviteter, bør denne forordning finde anvendelse på de andre sektorer eller aktiviteter, forudsat at den pågældende medlemsstat ved hjælp af egnede midler, f.eks. adskillelse af aktiviteter eller af regnskaber, sikrer, at de minimis-støtten ikke kommer aktiviteterne i de udelukkede sektorer til gode. Det samme princip bør gælde, når en virksomhed er aktiv inden for sektorer, hvor der gælder et lavere de minimis-loft. Såfremt en virksomhed ikke kan sikre, at der til aktiviteterne inden for de sektorer, hvor der gælder et lavere de minimis-loft, kun ydes de minimis-støtte op til disse lavere lofter, bør det laveste loft finde anvendelse på alle virksomhedens aktiviteter.
- (13) Der bør fastsættes regler til at sikre, at det ikke er muligt at omgå de maksimale støtteintensiteter, der er fastsat i relevante forordninger eller kommissionsafgørelser vedrørende statsstøtte. Der bør også fastsættes klare kumuleringsregler.
- (14) Denne forordning udelukker ikke, at en foranstaltning eventuelt ikke skal betragtes som statsstøtte efter traktatens artikel 107, stk. 1, af andre grunde end de i denne forordning nævnte, f.eks. fordi foranstaltningen er i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, eller fordi den ikke indebærer overførsel af statsmidler. Særligt udgør EU-støtte, der forvaltes centralt af Kommissionen, og som ikke direkte eller indirekte kontrolleres af medlemsstaterne, ikke statsstøtte og bør ikke tages i betragtning ved bestemmelsen af, om loftet i denne forordning er overholdt.
- (15) Denne forordning omfatter ikke alle de situationer, hvor en foranstaltning muligvis ikke påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne eller ikke fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen. Der kan være situationer, hvor en støttemodtager leverer varer eller tjenesteydelser i et begrænset område (f.eks. en øregion eller en region i den yderste periferi) i en medlemsstat, og at det er usandsynligt, at støttemodtageren vil tiltrække kunder fra andre medlemsstater, og at det ikke kan forventes, at foranstaltningen vil have andet end en marginal indvirkning på grænseoverskridende investeringer eller etableringer. En sådan foranstaltning bør vurderes fra sag til sag.
- (16) For at sikre gennemsigtighed, ligebehandling og effektivt tilsyn bør denne forordning kun finde anvendelse på de minimis-støtte, hvis bruttosubventionsækvivalent kan forudberegnes præcist, uden at det er nødvendigt at foretage en risikovurdering (»gennemsigtig de minimis-støtte«). En sådan præcis beregning er f.eks. mulig i forbindelse med tilskud, rentetilskud, begrænsede skatte- og afgiftsfritagelser eller andre instrumenter, for hvilke der gælder en øvre grænse, som sikrer, at det relevante loft ikke overstiges. En sådan øvre grænse betyder, at så længe det præcise støttebeløb ikke er kendt, skal medlemsstaten antage, at beløbet svarer til grænsen for foranstaltningen, for at sikre, at flere støtteforanstaltninger ikke tilsammen overstiger det loft, der er fastlagt i denne forordning, og for at anvende kumuleringsreglerne.

⁽¹²⁾ Domstolens dom af 28. februar 2018, ZPT AD mod Narodno sabranie na Republika Bulgaria m.fl., C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, præmis 55 og 56.

- (17) For at sikre gennemsigthed, ligebehandling og korrekt anvendelse af de minimis-loftet bør alle medlemsstaterne anvende den samme metode til beregning af det samlede støttebeløb. For at lette beregningen bør støttebeløb, der ikke udbetales som kontante tilskud, omregnes til en bruttosubventionsækvivalent. For at kunne beregne bruttosubventionsækvivalenten for andre former for gennemsigtig støtte end tilskud og rateudbetalt støtte er det nødvendigt at anvende de gældende markedsrentesatser på støttetidspunktet. For at fremme en ensartet, gennemsigtig og enkel anvendelse af statsstøttere reglerne bør de markedsrentesatser, der skal anvendes med henblik på denne forordning, være de referencesatser, der er fastsat i meddelelsen fra Kommissionen om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten ⁽¹³⁾.
- (18) Støtte indeholdt i lån, herunder de minimis-støtte til risikofinansiering i form af lån, bør betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte, hvis bruttosubventionsækvivalenten er blevet beregnet på basis af de gældende markedsrentesatser på støttetidspunktet. For at forenkle behandlingen af mindre lån med kort løbetid bør der fastsættes en klar regel, der er enkel at anvende og tager hensyn til såvel lånebeløbet som løbetiden. Lån, der er sikret ved sikkerhedsstillelse for mindst 50 % af lånet, og som ikke overstiger enten 1 500 000 EUR og en løbetid på fem år eller 750 000 EUR og en løbetid på ti år, kan anses for at have en bruttosubventionsækvivalent, der ikke overstiger de minimis-loftet. Disse beløbsstørrelser er baseret på Kommissionens erfaringer og tager hensyn til inflationen siden ikrafttrædelsen af forordning (EU) nr. 1407/2013 og den anslåede inflationære udvikling i nærværende forordnings anvendelsesperiode. På grund af vanskelighederne med at bestemme bruttosubventionsækvivalenten af støtte, der ydes til virksomheder, der muligvis ikke vil være i stand til at tilbagebetale lånet (f.eks. fordi virksomheden er under konkursbehandling, eller fordi den opfylder betingelserne i national ret for at blive sat under konkursbehandling efter begæring fra kreditorerne), bør denne regel ikke gælde for sådanne virksomheder.
- (19) Støtte indeholdt i kapitaltilførsler bør ikke betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte, medmindre det samlede beløb i forbindelse med den offentlige kapitaltilførsel ligger under de minimis-loftet. Støtte indeholdt i risikofinansieringsforanstaltninger i form af egenkapital- eller kvasiegenkapitalinvesteringer, jf. retningslinjerne for risikofinansiering ⁽¹⁴⁾, bør ikke betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte, medmindre den pågældende foranstaltning tilfører kapital, der ikke overstiger de minimis-loftet.
- (20) Støtte indeholdt i garantier, herunder de minimis-støtte til risikofinansiering i form af garantier, bør betragtes som gennemsigtig, hvis bruttosubventionsækvivalenten er blevet beregnet på grundlag af de minimumspræmier, der er fastsat i Kommissionens meddelelse for den pågældende type virksomhed ⁽¹⁵⁾. Denne forordning bør indeholde klare regler, der tager hensyn til såvel størrelsen af det underliggende lån som garantiens løbetid. Sådanne klare regler bør bidrage til at forenkle behandlingen af garantier med kort løbetid, der dækker op til 80 % af et relativt lille lån, og hvor tabene bæres proportionalt og på samme betingelser af långiveren og garantistilleren, og de nettobeløb, der genereres i forbindelse med inddrivelsen af lånet på den sikkerhed, som låntageren stiller, proportionalt mindsker långiverens og garantistillerens tab. Denne regel bør ikke gælde for garantier på underliggende transaktioner, der ikke er lån, såsom garantier på kapitaltransaktioner. Ud fra Kommissionens erfaringer og under hensyn til inflationen siden ikrafttrædelsen af forordning (EU) nr. 1407/2013 og den anslåede inflationære udvikling i nærværende forordnings gyldighedsperiode bør garantien anses for at have en bruttosubventionsækvivalent, der ikke overstiger de minimis-loftet, hvis i) garantien ikke overstiger 80 % af det underliggende lån, ii) det garanterede beløb ikke overstiger 2 250 000 EUR, og iii) garantiens løbetid er på højst 5 år. Det samme gælder, hvis i) garantien ikke overstiger 80 % af det underliggende lån, ii) det garanterede beløb ikke overstiger 1 125 000 EUR, og iii) garantiens løbetid er på højst 10 år.
- (21) Medlemsstaterne kan desuden anvende en metode til beregning af garantiens bruttosubventionsækvivalent, der er blevet meddelt Kommissionen i henhold til en anden forordning vedtaget af Kommissionen på statsstøtteområdet, der var gældende på det pågældende tidspunkt, og som Kommissionen har accepteret er i overensstemmelse med garantimeddelelsen ⁽¹⁶⁾ eller en efterfølgende meddelelse. Medlemsstaterne må kun anvende en sådan accepteret metode, hvis den udtrykkeligt tager sigte på den type garantier og underliggende transaktioner, der er relevante i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.

⁽¹³⁾ Meddelelse fra Kommissionen om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten (EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6).

⁽¹⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Retningslinjer for statsstøtte til fremme af risikofinansieringsinvesteringer (EUT C 508 af 16.12.2021, s. 1).

⁽¹⁵⁾ F.eks. Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10).

⁽¹⁶⁾ Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier (EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10).

- (22) Når der ydes de minimis-støtte gennem finansielle formidlere, bør medlemsstaterne sikre, at disse ikke modtager nogen form for statsstøtte. Dette kan f.eks. gøres ved at kræve, i) at finansielle formidlere, der er omfattet af en statsgaranti, betaler en markedskonform præmie eller ii) fuldt ud videregiver enhver fordel til de endelige støttemodtagere eller iii) overholder de minimis-loftet og andre bestemmelser i denne forordning, herunder på formidlerplan. I de tilfælde, hvor medlemsstaterne benytter mulighed iii), bør denne forordning for at forenkle behandlingen af finansielle formidlere, som gennemfører de minimis-støtteordninger, indeholde en klar og let anvendelig regel, som tager hensyn til den samlede mængde lån, der indebærer de minimis-støtte, som udstedes af en finansiell formidler over tre år. Det er Kommissionens erfaring, at finansielle formidlere, som yder garanterede de minimis-lån og anvender en mekanisme til at videregive fordelene ved garantien til de endelige støttemodtagere, kan anses for at modtage de bruttosubventionsækvivalent, der ikke overstiger de minimis-loftet, hvis den samlede portefølje af garanterede de minimis-lån udgør mindre end 10 mio. EUR, eller hvis den samlede portefølje af garanterede de minimis-lån udgør mindre end 40 mio. EUR og består af individuelle de minimis-lånebeløb på under 100 000 EUR, forudsat at alle de finansielle formidlere, der opererer i den pågældende medlemsstat, har adgang til de minimis-ordningen på lige vilkår.
- (23) På grundlag af en anmeldelse fra en medlemsstat bør Kommissionen undersøge, om en foranstaltning, der ikke består i et tilskud, et lån, en garanti, en kapitaltilførsel eller risikofinansiering i form af egenkapital- eller kvasiegenkapitalinvesteringer, begrænsede skatte- og afgiftsfratagelser eller andre instrumenter, for hvilke der gælder en øvre grænse, medfører en bruttosubventionsækvivalent, som ikke overstiger de minimis-loftet og derfor kunne falde ind under denne forordnings anvendelsesområde.
- (24) Kommissionen har pligt til at sikre, at statsstøttere reglerne overholdes og er i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde i artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Medlemsstaterne bør lette denne opgave ved at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at den samlede de minimis-støtte, der ydes til en enkelt virksomhed efter de minimis-reglen, ikke overstiger det samlede tilladte loft. Medlemsstaterne bør føre tilsyn med den ydede støtte for at sikre, at loftet i denne forordning ikke overstiges, og at reglerne om kumulering overholdes. Med henblik herpå bør medlemsstaterne senest den 1. januar 2026 indlæse fuldstændige oplysninger om den de minimis-støtte, der er ydet, i et centralt register på nationalt plan eller EU-plan og kontrollere, at ny støtte ikke overstiger loftet i denne forordning. Det centrale register vil bidrage til at lette virksomhedernes administrative byrde. Virksomhederne vil i henhold til denne forordning ikke længere skulle holde øje med og anmelde eventuel anden modtaget de minimis-støtte, når først registret indeholder data for en periode på tre år. I forbindelse med denne forordning bør kontrol med overholdelsen af loftet i denne forordning i princippet baseres på oplysningerne i det centrale register.
- (25) Hver medlemsstat kan oprette et nationalt centralt register. Eksisterende nationale centrale registre kan fortsat anvendes, hvis de opfylder betingelserne i denne forordning. Kommissionen vil oprette et centralt register på EU-plan, som medlemsstaterne kan anvende fra den 1. januar 2026.
- (26) Da administrative byrder og lovgivningsmæssige hindringer udgør et problem for de fleste SMV'er, og da Kommissionen har et mål om at reducere byrden i forbindelse med rapporteringskrav med 25 % ⁽¹⁷⁾, skal centrale registre oprettes på en sådan måde, at de mindsker den administrative byrde. God administrativ praksis, f.eks. som fastsat i forordningen om den fælles digitale portal ⁽¹⁸⁾, kan danne udgangspunktet for oprettelsen og driften af det centrale register på EU-plan og de nationale centrale registre.
- (27) Formålet med reglerne om gennemsigtighed er at sikre bedre overholdelse af reglerne, større ansvarlighed, peer review og i sidste ende en mere produktiv anvendelse af offentlige midler. Offentliggørelsen af navnet på støttemodtageren i et centralt register tager hensyn til den legitime interesse i gennemsigtighed ved at informere offentligheden om anvendelsen af medlemsstaternes midler. Det griber ikke unødigt ind i støttemodtagerens ret til

⁽¹⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Hjælpepakke for SMV'er (COM(2023) 535 final).

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 1).

beskyttelse af personoplysninger, så længe offentliggørelsen af sådanne oplysninger i det centrale register overholder EU-reglerne om databeskyttelse ⁽¹⁹⁾. Medlemsstaterne bør have mulighed for at pseudonymisere bestemte dele, når det er nødvendigt for at overholde EU-reglerne om databeskyttelse.

- (28) Denne forordning bør indeholde en række betingelser for, hvornår en given foranstaltning, der falder ind under denne forordning, kan anses for ikke at påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og ikke at fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene. Denne forordning bør derfor også gælde for støtte, der er blevet tildelt før dens ikrafttræden, hvis alle betingelserne deri er opfyldt. Støtte, som opfylder kriterierne i forordning (EU) nr. 1407/2013 og er blevet tildelt mellem den 1. januar 2014 og den 31. december 2023, bør ligeledes anses for at være fritaget for anmeldelsespligten i traktatens artikel 108, stk. 3.
- (29) Under hensyn til den hyppighed, hvormed det generelt er nødvendigt at revidere statsstøttepolitikken, bør forordningens anvendelsesperiode begrænses.
- (30) Hvis forordningens anvendelsesperiode udløber uden at blive forlænget, bør medlemsstaterne have en overgangsperiode på seks måneder for de minimis-støtte, der er omfattet af denne forordning —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på støtte til virksomheder i alle sektorer med undtagelse af:
 - a) støtte til virksomheder, der er aktive inden for primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter
 - b) støtte til virksomheder, der er aktive inden for forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter, hvis støttebeløbet fastsættes på basis af prisen for eller mængden af produkter, som indkøbes eller afsættes på markedet
 - c) støtte til virksomheder, der er aktive inden for primærproduktion af landbrugsprodukter
 - d) støtte til virksomheder, der er aktive inden for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter i et af følgende tilfælde:
 - i) støttebeløbet fastsættes på grundlag af prisen på eller mængden af sådanne produkter, der købes fra primærproducenter eller udbydes på markedet af de pågældende virksomheder
 - ii) støtten er betinget af, at den helt eller delvis videregives til primærproducenter
 - e) støtte til aktiviteter, der er knyttet til eksport til tredjelande eller medlemsstater, dvs. støtte, der er direkte forbundet med de eksporterede mængder, etablering og drift af distributionsnet eller andre løbende udgifter i forbindelse med eksportvirksomhed
 - f) støtte, der er betinget af, at der anvendes indenlandske varer eller tjenester frem for importerede varer eller tjenester.
2. Hvis en virksomhed er aktiv inden for en af de sektorer, som er nævnt i stk. 1, litra a), b), c) eller d), og også er aktiv inden for en eller flere af de andre sektorer, der falder ind under denne forordnings anvendelsesområde, eller har andre aktiviteter, der falder ind under denne forordnings anvendelsesområde, finder denne forordning anvendelse på støtte, som ydes til de sidstnævnte sektorer og aktiviteter, forudsat at den pågældende medlemsstat ved hjælp af egnede midler, f.eks.

⁽¹⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1); Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

adskillelse af aktiviteter eller af regnskaber, sikrer, at de minimis-støtte ydet i henhold til denne forordning ikke kommer aktiviteter i de sektorer, der er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde, til gode.

Artikel 2

Definitioner

1. I denne forordning forstås ved:

- a) »landbrugsprodukter«: produkter opført i traktatens bilag I med undtagelse af fiskevarer og akvakulturprodukter, der falder ind under anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 ⁽²⁰⁾
- b) »primær landbrugsproduktion«: produktion af produkter fra jordbrug og husdyrbrug, som er opført i bilag I til traktaten, uden at der udføres nogen anden handling, der ændrer disse produkters karakter
- c) »forarbejdning af landbrugsprodukter«: en operation, hvorved et landbrugsprodukt omdannes til et andet landbrugsprodukt, undtagen aktiviteter på bedriften, der er nødvendige for at forberede et animalsk produkt eller et planteprodukt til det første salg
- d) »afsætning af landbrugsprodukter«: opbevaring eller udstilling af et landbrugsprodukt med henblik på salg, udbydelse til salg, levering eller enhver anden form for markedsføring, med undtagelse af en primærproducents første salg til forhandlere eller forarbejdningsevirkomheder og enhver aktivitet til forberedelse af et produkt til et sådant første salg; en primærproducents salg til endelige forbrugere betragtes som afsætning af landbrugsprodukter, hvis det finder sted i særskilte lokaler, der er indrettet til dette formål
- e) »fiskevarer og akvakulturprodukter«: varer og produkter som defineret i artikel 5, litra a) og b), i forordning (EU) nr. 1379/2013
- f) »primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter«: alle aktiviteter i forbindelse med fiskeri, opdræt eller dyrkning af akvatiske organismer, samt aktiviteter på bedriften eller om bord, der er nødvendige for at forberede et dyr eller en plante til det første salg, herunder udskæring, filetering eller nedfrysning, og det første salg til forhandlere eller forarbejdningsevirkomheder
- g) »forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter«: alle aktiviteter, herunder håndtering, behandling og omdannelse, som gennemføres efter landingstidspunktet — eller høsttidspunktet for så vidt angår akvakultur — og resulterer i et forarbejdet produkt, samt distribution heraf
- h) »finansiel formidler«: en finansiel institution uanset form og ejerskab, der opererer med fortjeneste for øje; offentlige erhvervsfremmende banker og institutioner anses ikke for at være omfattet af denne definition, når de handler som støtteydende myndigheder, og der ikke sker nogen krydssubsidiering med de aktiviteter, de gennemfører for egen risiko og egen regning.

2. En »enkelt virksomhed« omfatter i denne forordning alle virksomheder, mellem hvilke der består mindst én af følgende former for forbindelse:

- a) en af virksomhederne besidder flertallet af de stemmerettigheder, der er tillagt aktionærerne eller deltagerne i en anden virksomhed
- b) en af virksomhederne har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne af administrations-, ledelses- eller tilsynsorganet i en anden virksomhed
- c) en enhed har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over en anden enhed i medfør af en med denne indgået aftale eller i medfør af en bestemmelse i dennes vedtægter

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 1).

- d) en af virksomhederne, der er aktionær eller deltager i en anden virksomhed, råder i medfør af en aftale med andre aktionærer eller deltagere i denne anden virksomhed over flertallet af aktionærernes eller deltagernes stemmerettigheder.

Virksomheder mellem hvilke der, via en eller flere andre virksomheder, består en af de i første afsnit, litra a)-d), nævnte forbindelser, betragtes også som en enkelt virksomhed.

Artikel 3

De minimis-støtte

1. Støtteforanstaltninger, der opfylder betingelserne i denne forordning, anses for ikke at opfylde alle kriterierne i traktatens artikel 107, stk. 1, og er derfor fritaget for anmeldelsespligten i traktatens artikel 108, stk. 3.
2. Den samlede de minimis-støtte ydet af en medlemsstat til en enkelt virksomhed må ikke overstige 300 000 EUR over en periode på tre år.
3. De minimis-støtte anses for ydet på det tidspunkt, hvor virksomheden har opnået ret til at modtage støtten i henhold til gældende national ret, uanset datoen for udbetalingen af de minimis-støtten til virksomheden.
4. Det i stk. 2 fastsatte loft gælder uanset de minimis-støttens form eller formål, og uanset om medlemsstatens støtte finansieres helt eller delvis med EU-midler.
5. Med henblik på det i stk. 2 fastsatte loft angives støtte som et kontant tilskud. Alle anvendte tal skal være brutto, dvs. før eventuelt fradrag af skat eller andre afgifter. Hvis støtten ydes som andet end tilskud, er støttebeløbet støttens bruttosubventionsækvivalent.
6. Støtte, der udbetales i flere rater, tilbagediskonteres til dens værdi på det tidspunkt, hvor den blev ydet. Den rentesats, der anvendes til tilbagediskonteringsformål, er den gældende tilbagediskonteringsats på tidspunktet for støttens ydelse.
7. Hvis det i stk. 2 fastsatte loft overstiges ved ydelse af ny de minimis-støtte, er den nye støtte ikke omfattet af denne forordning.
8. I tilfælde af fusioner og virksomhedsovertagelser skal der tages hensyn til al de minimis-støtte, der hidtil er ydet til de fusionerende virksomheder, når det afgøres, om ny de minimis-støtte til den nye eller den overtagende virksomhed overstiger loftet i stk. 2. De minimis-støtte, som lovligt er ydet inden fusionen eller virksomhedsovertagelsen, forbliver lovlig.
9. Hvis en virksomhed spaltes i to eller flere selvstændige virksomheder, skal den de minimis-støtte, der blev ydet inden spaltningen, henregnes til den virksomhed, som havde gavn af den, hvilket i princippet er den virksomhed, som overtager de aktiviteter, som de minimis-støtten blev anvendt til. Såfremt en sådan henregning ikke er mulig, fordeles de minimis-støtten forholdsmæssigt på grundlag af den bogførte værdi af de nye virksomheders egenkapital på den reelle dato for spaltningen.

Artikel 4

Beregning af bruttosubventionsækvivalenten

1. Denne forordning finder kun anvendelse på støtte, hvis bruttosubventionsækvivalent kan forudberegnes præcist, uden at det er nødvendigt at foretage en risikovurdering (»gennemsigtig de minimis-støtte«).
2. Støtte indeholdt i tilskud og rentetilskud betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte.

3. Støtte indeholdt i lån betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte, hvis
 - a) støttemodtageren ikke er under konkursbehandling og ikke opfylder betingelserne i national ret for at blive sat under konkursbehandling efter begæring fra kreditorerne. Når støttemodtageren er en større virksomhed, skal denne være i en situation svarende til en vurdering af dens kreditværdighed på mindst B-, og enten
 - b) lånet er sikret ved sikkerhedsstillelse for mindst 50 % af lånet, og lånet beløber sig til enten 1 500 000 EUR over fem år eller 750 000 EUR over ti år; hvis lånet er mindre end disse beløb eller ydes for en periode på under henholdsvis fem eller ti år, beregnes bruttosubventionsækvivalenten af lånet som en tilsvarende andel af det relevante loft i denne forordnings artikel 3, stk. 2, eller
 - c) bruttosubventionsækvivalenten er beregnet på grundlag af den gældende referencesats på støttetidspunktet.
4. Støtte indeholdt i kapitaltilførsler betragtes kun som gennemsigtig de minimis-støtte, hvis det samlede beløb for den offentlige kapitaltilførsel holdes under det loft, der er fastsat i artikel 3, stk. 2.
5. Støtte indeholdt i risikofinansieringsforanstaltninger i form af egenkapital- eller kvasiegenkapitalinvesteringer betragtes alene som gennemsigtig de minimis-støtte, hvis den kapital, der tildeles den enkelte virksomhed, ikke overstiger det loft, der er fastsat i artikel 3, stk. 2.
6. Støtte indeholdt i garantier betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte, hvis
 - a) støttemodtageren ikke er under konkursbehandling og ikke opfylder betingelserne i national ret for at blive sat under konkursbehandling efter begæring fra kreditorerne. Når støttemodtageren er en større virksomhed, skal denne være i en situation svarende til en vurdering af dens kreditværdighed på mindst B-, og enten
 - b) garantien ikke på noget tidspunkt overstiger 80 % af det underliggende lån, tabene bæres proportionalt og på samme betingelser af långiveren og garantistilleren, de nettobeløb, der genereres i forbindelse med inddrivelsen af lånet på den sikkerhed, der stilles af låntageren, proportionalt mindsker långiverens og garantistillerens tab, og det garanterede beløb udgør enten 2 250 000 EUR med en løbetid for garantien på fem år eller 1 125 000 EUR og en løbetid for garantien på ti år; hvis det beløb, der er stillet garanti for, er lavere end disse beløb, eller garantien er stillet for en periode på under henholdsvis fem eller ti år, beregnes garantiens bruttosubventionsækvivalent som en tilsvarende andel af det relevante loft i artikel 3, stk. 2, eller
 - c) bruttosubventionsækvivalenten er beregnet på basis af de minimumspræmier, der er fastsat i en kommissionsmeddelelse, eller
 - d) inden gennemførelsen
 - i) metoden til beregning af garantiens bruttosubventionsækvivalent er blevet meddelt Kommissionen i henhold til en anden forordning vedtaget af Kommissionen på statsstøtteområdet, der var gældende på det pågældende tidspunkt, og som Kommissionen har accepteret er i overensstemmelse med garantimeddelelsen eller en efterfølgende meddelelse, og
 - ii) den pågældende metode udtrykkeligt tager sigte på relevante type garantier og underliggende transaktioner i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.
7. Støtte ydet til en finansiel formidler, der gennemfører en eller flere de minimis-støtteordninger, som skal være tilgængelig på samme vilkår for alle de finansielle formidlere, der opererer i den pågældende medlemsstat, betragtes som gennemsigtig de minimis-støtte, hvis:
 - a) den finansielle formidler videregiver den fordel, der følger af statsgarantien, til støttemodtagerne ved at yde nye seniorlån til disse støttemodtagere til lavere renter eller med lavere krav til sikkerhedsstillelse, og hver garanti ikke overstiger 80 % af det underliggende lån, og
 - b) de garanterede de minimis-lån ydes til støttemodtagere, der befinder sig i en situation svarende til en kreditvurdering på mindst B-, og det samlede lånebeløb er på:
 - i) under 10 mio. EUR, eller
 - ii) under 40 mio. EUR, og hvert individuelt garanteret de minimis-lån er på højst 100 000 EUR.

Hvis en finansiel formidlers de minimis-lån udgør mindre end 10 mio. EUR, jf. litra b), nr. i), eller 40 mio. EUR, jf. litra b), nr. ii), beregnes bruttosubventionsækvivalenter for hvert beløb som en tilsvarende andel af det relevante loft i denne forordnings artikel 3, stk. 2.

8. Støtte indeholdt i andre instrumenter betragtes som gennemslagslig de minimis-støtte, hvis instrumentet indeholder en øvre grænse, der sikrer, at loftet i denne forordnings artikel 3, stk. 2, ikke overstiges.

Artikel 5

Kumulering

1. De minimis-støtte, der ydes efter nærværende forordning, må kumuleres med de minimis-støtte, der ydes efter Kommissionens forordning (EU) 2023/2832 ⁽²¹⁾.

2. De minimis-støtte, der ydes efter nærværende forordning, må kumuleres med de minimis-støtte, der ydes efter Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013 ⁽²²⁾ og (EU) nr. 717/2014 ⁽²³⁾ op til det loft, der er fastsat i nærværende forordnings artikel 3, stk. 2.

3. De minimis-støtte ydet i henhold til denne forordning må ikke kumuleres med statsstøtte til de samme støtteberettigede omkostninger eller med statsstøtte til den samme risikofinansieringsforanstaltning, hvis en sådan kumulering vil overstige den højeste relevante støtteintensitet eller det højeste relevante støttebeløb, der er fastsat i en gruppefritagelsesforordning eller en afgørelse vedtaget af Kommissionen for de særlige omstændigheder i den konkrete sag. De minimis-støtte, som ikke ydes til eller ikke kan henføres til specifikke støtteberettigede omkostninger, kan kumuleres med anden statsstøtte, der er ydet i henhold til en gruppefritagelsesforordning eller en afgørelse vedtaget af Kommissionen.

Artikel 6

Overvågning og rapportering

1. Medlemsstaterne sørger fra den 1. januar 2026 for at indlæse oplysninger om al ydet de minimis-støtte i et centralt register på nationalt plan eller på EU-plan. Oplysningerne i det centrale register skal omfatte identificering af støttemodtageren, støttebeløbet, datoen for ydelse af støtten, den støtteydende myndighed, støtteinstrumentet og den berørte sektor på grundlag af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter i Den Europæiske Union (NACE). Det centrale register indrettes på en sådan måde, at oplysningerne nemt kan tilgås af offentligheden, samtidig med at EU-reglerne om databeskyttelse overholdes, herunder ved pseudonymisering af bestemte dele, hvor det er nødvendigt.

2. Medlemsstaterne registrerer de i stk. 1 nævnte oplysninger i det centrale register om de minimis-støtte, der er ydet af en myndighed i den pågældende medlemsstat, senest 20 arbejdsdage efter ydelse af støtten. Oplysninger om de minimis-støtte ydet til finansielle formidlere, der gennemfører de minimis-støtteordninger, registreres senest 20 arbejdsdage efter modtagelsen af den i stk. 5 omhandlede beretning. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at sikre nøjagtigheden af de data, der registreres i det centrale register.

3. Medlemsstaterne fører fortegnelser over registrerede oplysninger om ydet de minimis-støtte i 10 år fra den dato, hvor støtten blev ydet.

4. En medlemsstat yder kun ny de minimis-støtte efter denne forordning efter at have kontrolleret, at den nye de minimis-støtte ikke medfører, at det samlede de minimis-støttebeløb, som er ydet til den pågældende virksomhed, kommer til at overstige loftet i denne forordnings artikel 3, stk. 2, og at alle betingelserne i denne forordning er overholdt.

⁽²¹⁾ Kommissionens forordning (EU) 2023/2832 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

⁽²²⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i landbrugssektoren (EUT L 352 af 24.12.2013, s. 9).

⁽²³⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 717/2014 af 27. juni 2014 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren (EUT L 190 af 28.6.2014, s. 45).

5. Med henblik på stk. 1 indberetter finansielle formidlere, der gennemfører de minimis-støtteordninger, hvert kvartal det samlede de minimis-støttebeløb, som de har modtaget, til medlemsstaten senest 10 dage efter kvartalets udløb. Støttetidspunktet er den sidste dag i et kvartal.

6. Medlemsstater, der benytter et centralt nationalt register, indsender senest den 30. juni hvert år aggregerede data til Kommissionen om al ydet de minimis-støtte i det foregående år. De aggregerede data skal omfatte antal støttemodtagere, samlet ydet de minimis-støtte og samlet ydet de minimis-støtte pr. sektor (NACE). Den første indberetning af data skal ske for de minimis-støtte ydet mellem den 1. januar og den 31. december 2026. Medlemsstaterne kan foretage indberetning til Kommissionen om tidligere perioder, hvis der foreligger aggregerede data herom.

7. På Kommissionens skriftlige anmodning giver de pågældende medlemsstater inden for 20 arbejdsdage eller inden for en længere frist, der er fastsat i anmodningen, Kommissionen alle de oplysninger, denne finder nødvendige for at kunne vurdere, om betingelserne i denne forordning er opfyldt, især hvad angår den samlede de minimis-støtte, som en virksomhed har modtaget i henhold til denne forordning og andre de minimis-forordninger.

Artikel 7

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning finder anvendelse på støtte, der er ydet inden dens ikrafttræden, hvis støtten opfylder alle betingelserne i denne forordning.

2. Individuel de minimis-støtte, der er ydet mellem den 1. januar 2014 og den 31. december 2023, og som opfylder betingelserne i forordning (EU) nr. 1407/2013, anses for ikke at opfylde alle kriterierne i traktatens artikel 107, stk. 1, og er følgelig fritaget fra anmeldelsespligten i traktatens artikel 108, stk. 3.

3. Ved denne forordnings udløb kan de minimis-støtte, der opfylder forordningens betingelser, fortsat ydes i en periode på seks måneder.

4. Indtil det centrale register er oprettet og dækker en periode på tre år, skal medlemsstater, der agter at yde de minimis-støtte til en virksomhed efter denne forordning, give den pågældende virksomhed skriftlig eller elektronisk meddelelse om støttebeløbet udtrykt i bruttosubventionsækvivalent og om støttens karakter af de minimis-støtte under direkte henvisning til denne forordning. Hvis der i overensstemmelse med denne forordning ydes de minimis-støtte til forskellige virksomheder på grundlag af en ordning, og det individuelle støttebeløb er forskelligt fra virksomhed til virksomhed, kan den pågældende medlemsstat vælge at opfylde denne forpligtelse ved at meddele virksomhederne et beløb svarende til det maksimumsbeløb, der kan ydes i henhold til ordningen. I så fald skal det faste beløb lægges til grund ved afgørelsen af, om loftet i artikel 3, stk. 2, er overholdt. Inden medlemsstaten yder støtten, indhenter den desuden en skriftlig erklæring eller en erklæring i elektronisk form fra virksomheden om al anden de minimis-støtte omfattet af denne forordning eller andre de minimis-forordninger, som denne har modtaget i en given periode på tre år.

Artikel 8

Ikrafttræden og anvendelsesperiode

Denne forordning træder i kraft den 1. januar 2024.

Den finder anvendelse indtil den 31. december 2030.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. december 2023.

På Kommissionens vegne
Ursula VON DER LEYEN
Formand
